

Zespół poglądów Woltera, na które składają się następujące tezy: nie ma dualizmu między światem materialnym a światem nadprzyrodzonym, między ciałem a duszą, między celami doczesnymi człowieka a celami wiecznymi; istnieje Bóg, ale nie ma religii objawionej, człowiek jedynie rozmawia ze Stwórcą; Bóg jest zegarmistrzem, który wprawdzie stworzył świat, ale nie ingeruje w niego, wprawił go tylko w ruch jak zegarmistrz zegar; sens istnienia świata zasadza się na istnieniu Boga ("Gdyby Bóg nie istniał, należałoby go wynaleźć"); zadaniem człowieka jest naprawiać świat poprzez zwalczanie zła; świadomość i cielesność to powszechne własności rzeczy; nie ma rzeczy bezcielesnych, ale nie ma też pozbawionych dusz.

